

Smidiga arbetshästar

Volvo gäller för Thomas Hansson i Floby, och av förklarliga skäl gärna med Flobyhytt. I nuläget kan han visa upp två fint renoverade Volvo Starke. En som representerar den vanliga åkarbilen och en som håller med en ovanligare bärgningsbyggnation.

Av Bo Norvinge (text och foto)

I Volvos kundtidning Ratten från 1956 fanns en leveransbild på Motorkompaniets Volvo L373 Brage. Just den har stått som förlaga till Thomas bärgningsbil. (Foto: Volvos Historiska Arkiv)

Thomas Hansson kan stolt visa upp två Volvo Starke. Bärgaren, en L465 från 1961, och flakbilen, en L375 från 1959. Starke-modellen såg dagens ljus 1954. Thomas dotterson Anton Hansson har varit med under renoveringen av bärgningsbilen. Men maskiner är egentligen hans största intresse.

Thomas Hansson har två fint renoverade Volvo Starke, en från 1959 och en från 1961. Nära varandra i årsmodell men ändå två olika generationer. Thomas är dock inte någon utpräglad Starke-fanatiker även om det var många sådana när Thomas var med och plockade mjölkflaskor på tidigt 60-tal. Men att det är Volvo som gäller och allra helst med Flobyhytt står snart klart.

1997 köpte Thomas sin Volvo L375 Starke årsmodell 1959 av

lantbrukare Roger Folkesson i Jörlanda. Han i sin tur hade tagit över den från ett sågverk i trakten och använde den som gårdsbil. Starken var komplett med Flobyhytt och flak men i rätt dåligt skick efter alla år i arbete. Bilsens arbetsliv började i Dalsland hos Sven Olsson i Trollhättan.

Han köpte den ny hösten 1959 och den lär ha gått mycket på kommunen fram till 1964. Nästa ägare under knappt ett halvår var AB

Jönsson & Claesson i Vänersborg som tillverkade byggelement. I maj 1966 hamnade den i O-län hos Josef Andersson som drev Bredhult Såg utanför Jörlanda där bilen kom till bruk. Dessutom körde den ner många julgranar till Göteborg inför högtiden. Färgen var den så typiska åkargröna och den har Thomas låtit behålla.

Allt plockades ner och fixades upp. Ett helt nytt flak med lämningar tillverkades. Hytten var utom räddning så en bättre anskaffades även

om den fick en del av sitt ramverk utbytt med hjälp av en snickare. Efter tre år stod den klar i samband med att Thomas dotter tog studenten. Svärsonen har också använt lastbilen en del för att transportera sin Mercedes Geländewagen till olika jeepträffar.

- Hydrauliken är inte igång på den. Det läckte i en kolv på kranen men tippkolven har packats om, berättar Thomas som medger att det finns mer att göra.

Det hindrar definitivt inte en tur då och då med Starken som Thomas ser som en bruksbil, även om det inte blivit mycket åkt med den sedan bärgaren kom igång.

Den första lastbilen Thomas körde var en Volvo Viking på Tomtens kalkbruk nere i brottet kring 1970-1971. Därefter fick Thomas anställning på ▶

Bärgningsaggregatet tillverkade Tranåsverken på licens från Holmes i USA. Så mycket draget har det inte blivit på senare tid, men det fungerar.

Thomas Hansson körde under många år lastbil och gick sedan över till traktorgrävare. Men uppe framför bärgningsaggregatet kan han också få spaka.

I hytten

Namn: Thomas Hansson.
Bor: Floby.
Sysselsättning: Pensionär.
Först körda lastbil: Volvo Viking.
Favoritlastbil: Volvo N88 med Flobyhytt.
Antal lastbilar just nu: 5.

Centralt placerade instrument var ett koncept som hängde med sedan Volvo var ung. Lösningen följde med fram till 1972 då N84 togs ur produktion.

GN-hytten upplevde Thomas som bullrigare än Flobyhytten. Men med extra isolering och tjockare matta blev den bättre.

Starke 1961

Bil: Volvo L465, 1961.
Motor: D47, rak 6:a, 95 hk.
Hytt: Daghytt från Gösta Nyströms Karosserifabrik AB.
Påbyggnad: Tranås bärgningsaggregat.
Antal växlar: 10.
Tjänstevikt: 5.030 kg.
Maxlast: 5.670 kg.

Bärgningsbilen väcker stor uppmärksamhet. Byggnationen med alla skåp har Thomas byggt själv.

► Sanfridssons Åkeri och fick där en Volvo N86 med kärra.
 - Där körde jag mjölkflaskor på förmiddagen för Gäsene Mejeri, och på med lämmar och köra grus eller foder på eftermiddagen.

När åkeriet slutade med mjölkkörningen blev det bara foder och grus.
 - De gick mer och mer över på Norgekörningar, berättar Thomas och förklarar att N86:an blev ersatt med en F88.
 - Det var bra körningar på Norge hos Sanfridssons. Det var lite spännande och roligt på den tiden. De norska vägarna var i en klass för sig, speciellt på vintern.

Därefter blev det några år på Strängbetong i Herrljunga och körning av betongelement med en Volvo G89 trailerdragare. Men

Thomas ledsnade på det och skaffade en egen traktorgrävare med uppdrag för Falbygdens Energi AB 1978. Sedan några år tillbaka är han pensionär men har kvar en Hudig-grävare på uthyrning.

Mer ledig tid innebar i alla fall möjlighet till nya projekt, och då i form av en Volvo L465 Starke från 1961 som han hittade i Skåne. Den hade tidigare rullat hos en foderfirma i Ystad. Renoveringen tog snart fart och målet var klart; det skulle bli en kopia av den Volvo L373 Brage som Volvoåterförsäljaren Falköpings Motorkompani hade som bärgningsbil en gång i tiden.

Flaket lyftes av och ett amerikanskt Holmes-aggregat tillverkat på licens av Tranåsverken, som Thomas köpt av Tommy Lindberg, ►

Flaket kommer nuförtiden mest bara till användning då svärsonen ska köra sina terrängbilar till träffar.

Thomas Anderssons Volvo L375 Starke från 1959 har tremanshytt från Floby. Den "näroproducerade" hytten är också Thomas favorit.

Starke 1959

Bil: Volvo L375 Starke, 1959.
Motor: D47, rak 6:a, 90 hk.
Hytt: Daghytt E2301 från Floby Industri AB.
Påbyggnad: Trevägstipp och Hiab-kran.
Antal växlar: 10.
Tjänstevikt: 5.180 kg.
Maxlast: 5.320 kg.

Efter sju år som åkarbil och firmabil i Dalsland kom Starken till Jörlanda i Bohuslän. Thomas köpte den 1997 och då var den i stort sett komplett.
(Foto: Thomas Hansson)

Att renovera -59:an var ett omfattande projekt även om den var körbar in i det sista. Blästring och lackering gjorde gott.
(Foto: Thomas Hansson)

Flaket byggdes upp från grunden då originalflaket var utom räckvidd efter alla år av laster, väder och vind.
(Foto: Thomas Hansson)

I plåthallen blandas projekt med donatorbilar. Senaste projektet är en Volvo L495 Titan, men då utan kranen som ändå inte fungerar.

Dieselmotorn D47 gällde från 1955 fram till att System 8-bilarna kom. I -59:an bjuder den på 60 hästkrafter. Året efter blev det fem hästar till.

► lyftes på. Den framflyttade stötfångaren med staket och skåp runt aggregatet byggde Thomas själv. Originalhyttan, en Nyströmshytt sitter kvar, men det hoppas Thomas bara är tillfälligt.

- Originalen hade Flobyhytt och Flobyhytt ska det vara om man kommer från Floby. Jag har lämnat lite extra utrymme om jag springer på en sådan, förklarar Thomas.

Efter renoveringen krävdes ursprungskontroll och typbesiktning då bilen gått ur registren.

Thomas ringde ett och ett halvt år innan och frågade vad som krävdes och hur han skulle gå till väga.

- De att jag måste visa ritning på infästningsbultarna på spelet och ha godkännande. Jag fick tag på en på Volvo som godkände. Men när de väl mätte och vägde var det ingen som brydde sig om spelet alls.

Bärgaren blev klar 2018 och premiär var det på Smålandsrundan i Skillingaryd, men då utan textningar på sidorna och skylt på taket, vilket ordnades senare.

Thomas berättar att återstår några saker, som att bygga en framstam och fixa utrustning till skåpen men det hindrar inte att ta ut bilen på utflykter.

- Det är kul att åka uppåt Falköping. Det är alltid någon som minns den och kan berätta om den. Några har till och med kört den, berättar Thomas som nu siktar in sig på nästa projekt, en Volvo L495 Titan.

- Volvo Starke är små roliga bilar men nu har jag gjort i ordning två sådana, så nu får det räcka, avslutar han. □

Hiab-kranen har suttit på sedan bilen var ny. Nu används den inte längre men planer finns att få den att fungera igen.

Kort stump till parkeringsbromsspak och växelspaken går raka spåret upp ur golvet. Norrlandsväxel dubblerade antalet växlar.

Floby-hyttens egen lösning med ventilationslucka i dörrstommen framför sidorutan fungerade också.